

УДК 355.442

DOI 10.59226/2786-6920.1.2025.21-28

ВЛАСЮК ВАЛЕРІЙ ВАСИЛЬОВИЧ

кандидат військових наук, доцент,
заступник начальника кафедри тактики
та тактико-спеціальної підготовки
Київського інституту Національної гвардії України
<https://orcid.org/0000-0002-2140-3250>

НАГОРНИЙ РОМАН ОЛЕКСАНДРОВИЧ

курсант Київського інституту Національної гвардії України
<https://orcid.org/0009-0004-2269-6018>

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВПРОВАДЖЕННЯ ПІДХОДУ ДО ПЛАНУВАННЯ ОБОРОННОГО БОЮ СИЛАМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

У статті йдеться про те, що оборонний бій є одним із основних видів загальновійськового бою, що може організовуватися та проводитися як силами та засобами окремого підрозділу, так і об'єднаними зусиллями різних родів та видів військ. Перевага в оборонному бою забезпечується та полягає у створенні умов, за яких противник не зможе продовжити просування та (або) понесе надмірні втрати під час спроби прориву.

Наголошено на тому, що необхідно одночасно прораховувати значну кількість показників та критеріїв ефективності побудови оборони, що має враховувати: максимально грамотну організацію оборонних позицій та їх інженерне обладнання; використання переваг місцевості: висоти, природні перепони, лісові масиви, навмисні завали та руйнування; інформаційну перевагу: контроль над комунікаціями, отримання розвідувальних даних усіма наявними способами, організація тісної взаємодії, активна співпраця із місцевим населенням; високу мобільність резервів, швидке реагування на прориви шляхом маневрування силами та засобами; організацію вогневих засідок у слабких місцях бойового порядку противника або проведення короткочасних контратак; проведення заходів на максимальне виснаження противника; ретельне планування та інші.

Вказано, що з метою вдосконалення та підвищення ефективності процесу планування оборонного бою органи управління запропонували підхід, що враховує розподіл наявних сил та засобів за найважливішими бойовими завданнями із застосуванням розробленої таблиці.

Розроблений підхід може дозволити командирю та органу управління прийняти раціональне рішення щодо організації оборонного бою та утворення ефективного бойового порядку, а також наочно побачити можливі прогалини, якщо їх допущено під час планування.

Ключові слова: оборонний бій; планування оборонного бою; розподіл сил та засобів; основні бойові завдання.

Постановка проблеми. О 03.40 по місцевому часу 24.02.2022 російська федерація (рф) розпочала повномасштабне вторгнення на територію України. Під хибною назвою «спеціальна військова

операція» (СВО) противник розпочав повномасштабну війну. Війну розпочали шляхом ведення по широкому фронту повітряно-наземної наступальної операції. Проведено масоване нанесення

ракетно-артилерійських та авіаційних ударів по військових об'єктах, їх органах управління, критичній інфраструктурі, водночас здійснено прорив державного кордону України механізованими та танковими підрозділами.

З метою відбиття нападу критично переважаючих сил РФ було залучено підрозділи та частини Збройних Сил України (ЗСУ), Національної гвардії України (НГУ), Державної прикордонної служби України (ДПСУ), Національної поліції України (НПУ), Служби безпеки України (СБУ), інші силові структури за призначенням. Активну участь брало місцеве населення, як безпосередньо, так і на волонтерських засадах.

На першому кроці війни противник мав значну перевагу у живій силі; механізованих підрозділах: бойових машинах піхоти (БМП), бронетранспортерах (БТР), бойових броньованих машинах (ББМ); танках; артилерії; авіації. Певні дні ініціатива залишалась на одному боці. Прогнози РФ та окремих західних країн були достатньо песимістичними для України. Проте, як стало зрозуміло згодом, кількісна перевага не завжди дає гарантії швидкої перемоги.

Отже, противник, користуючись вагомою перевагою, прорвав державний кордон, просунувся в глибину держави на достатньо значну відстань та розгорнув широкий фронт. На той час оборона України не витримала переважаючого наступу противника. Але рішучість, відданість, наполегливість усіх підрозділів сил сектору безпеки та оборони дозволила переломити хід подій.

Тож потребує уваги та пошуку шляхів удосконалення процес планування оборонного бою органами управління із урахуванням розподілу наявних сил та засобів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Нині основними керівними документами, що регламентують планування та ведення оборонного бою підрозділами та частинами є Бойові статuti [1–3]. Розроблено більш актуальні проєкти Бойових статuti [4; 5], але їх ще не введено офіційно для керівництва військ.

У зазначеному переліку [1–5], в кожному з них, у основних розділах «Оборонний бій» та відповідних їм додатках, наведено інформацію щодо порядку організації та ведення оборонного бою. Проте всі відомості подано текстом у вигляді статей статuti, вони не містять прикладів варіантів розподілу наявних сил та засобів за відповідними найхарактернішими бойовими завданнями для підрозділів в оборонному бою.

У наукових працях вітчизняних учених [6–15], які визнано провідними фахівцями в галузі військових наук, висвітлено фундаментальні положення

щодо вдосконалення ведення бою, в тому числі оборонного. Розглядаються питання аналізу спроможностей військ, підходи для перспективного розвитку оборонного планування. Однак варіантів планування оборонного бою із розподілом сил та засобів за найбільш притаманними завданням підрозділам не розкрито.

Актуальні та доступні для відкритого користування доктрини НАТО [16–19] розкривають підходи до планування оборонних операцій, проте приклади розподілу сил та засобів за найбільш притаманними їм завданням наведено розрізнено та нечітко.

Можливо зробити висновок, що в основних вітчизняних керівних документах та наукових здобутках, доступних для користування доктринах НАТО, відсутній однозначно представлений підхід для планування оборонного бою із застосуванням підходу розподілу сил та засобів за найбільш притаманним їм бойовим завданням.

Метою статті є розроблення підходу та формування рекомендацій органам управління підрозділів НГУ щодо підвищення ефективності процесу планування оборонного бою із розподілом наявних сил та засобів за найбільш відповідним їм бойовим завданням.

Виклад основного матеріалу. Відповідно до вимог Бойових статuti, оборонний бій є одним із основних видів загальновійськового бою та має на меті чотири основні завдання [1; 2]:

- відбиття наступу противника;
- нанесення противнику максимальних втрат;
- утримання важливих районів (рубежів, об'єктів) місцевості;
- створення сприятливих умов для переходу в наступ або інших дій.

Залежно від багатьох умов та чинників підрозділ може вести позиційну або маневрену оборону. Перехід до оборони може здійснюватися навмисно або вимушено, в умовах відсутності або безпосереднього зіткнення із противником.

Відповідно до наявних керівних документів на тепер прийнято такі типові лінійно-просторові показники для організації оборони підрозділами ЗСУ та оперативного призначення НГУ.

Відділення в оборонному бою утримує бойову позицію. Бойова позиція відділення займає по фронту до 100 м і може бути обладнана в одній траншеї.

Взвод типової організаційно-штатної структури обороняє опорний пункт по фронті до 400 м і до 300 м у глибину.

Механізована рота в оборонному бою утримує опорний пункт роти. Ширина опорного пункту роти типової організаційно-штатної структури може становити 1–1,5 км та до 1 км у глибину.

Батальйону призначається район оборони. Ширина району оборони батальйону може становити по фронту 3–5 км та до 3 км в глибину.

Для бригади призначають смугу оборони 10–15 км по фронту та 10–15 км у глибину.

Залежно від умов обстановки, сил та засобів противника, характеру місцевості фронт та глибина побудови оборони може змінюватися. Але обов'язково має забезпечуватися тактична взаємодія і вогнева підтримка між усіма утвореними елементами бойового порядку, розосереджене розташування підрозділів і можливість здійснювати маневр силами та вогнем [1; 2; 5].

Бойовий порядок в оборонному бою зазвичай будується в один або два ешелони та може мати такі складові системи: артилерії, протиповітряної оборони (ППО), опорних пунктів та вогневих позицій, вогню, інженерних загороджень, а також за рішенням командира може бути утворено додаткові елементи: рухомий загін загороджень, протидесантний, протитанковий, загальновійськового та (або) інші види та типи резервів.

Типова організаційно-штатна структура (ОШС) на рівні бригади, варіант якої представлено на рисунку 1, та батальйону охоплює орган управління (штаб), бойових підрозділів, підрозділів всебічного забезпечення.

Для роботи органів управління, розміщення службових осіб і забезпечення їх діяльності на рівні бригади розгортаються пункти управління, а у батальйоні, роті, взводі облаштовуються командно-спостережні пункти (КСП).

З метою надання більшої самостійності для виконання бойового завдання щодо організації оборони основним силам може бути додано або виділено для підтримки інші підрозділи.

Додані підрозділи (сили), вогневі засоби переходять у тимчасове підпорядкування командирів основного підрозділу і виконують поставлені ним завдання. Вихід їх із підпорядкування здійснюють за вказівкою старшого командування.

Підтримуючі підрозділи залишаються в підпорядкуванні своїх прямих начальників та виконують визначені ними завдання, а також завдання, які запитуються командиром сил, що підтримуються, в межах виділеного для нього ресурсу (наряду).

Може бути додано або підтримано дії головних сил підрозділи: піхотні; механізовані; танкові; артилерійські; протиповітряної оборони (ППО); армійської авіації (гелікоптери та (або) літаки); протитанкові засоби (ПТЗ); військової розвідки; радіоелектронної розвідки (РЕР); зв'язку; радіоелектронної боротьби (РЕБ); застосування засобів безпілотних літальних апаратів (БПЛА) та безпілотних літальних комплексів (БАК); інженерно-саперні; радіаційного, хімічного, біологічного захисту (РХБз); медичні; ремонтно-відновлювальні; матеріально-технічного забезпечення (МТЗ).

Отже, спираючись на проведений аналіз вимог та положень основних керівних документів [1; 2; 5], можна зробити висновок про те, що під час організації оборонного бою перед кожним командиром, який не має значного досвіду, постають такі проблемні питання:

- матеріал подано стисло і без додаткових роз'яснень;
- багато текстової інформації, що ускладнює загальну просторову уяву та заважає одночасно охопити весь процес організації оборонного бою;
- складність охопити всі можливі завдання для кожного елемента бойового порядку, що може бути утворений для організації оборонного бою, користуючись лише статтями статутів.

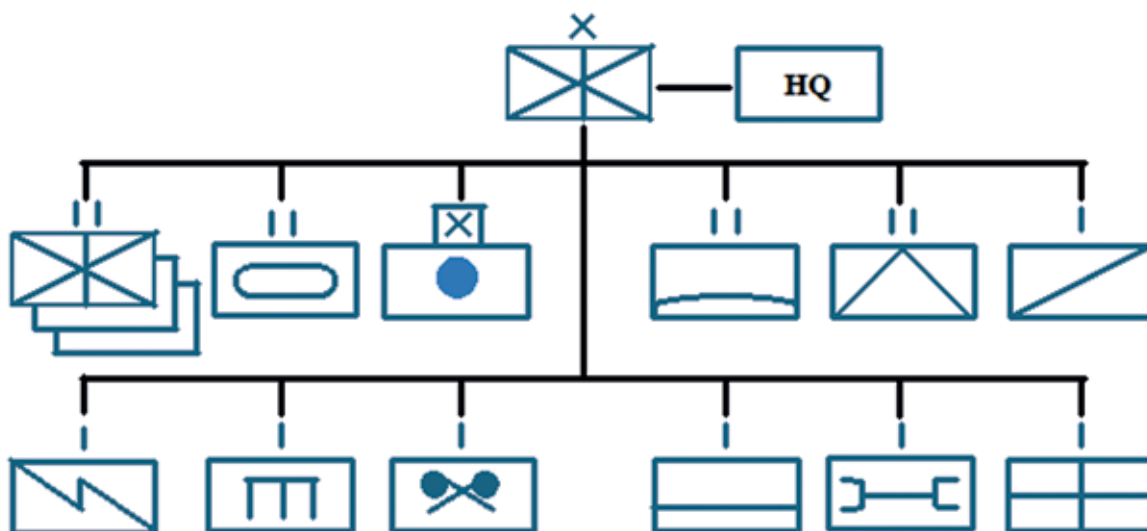

Рис. 1. Варіант організаційно-штатної структури бригади.
Джерело: розроблено авторами за даними [5]

Тому пропонується варіант щодо поєднання двох підходів одночасно відповідно до вимог вітчизняних керівних документів [1; 2; 5] та доктрин країн НАТО [16–19] для організації оборонного бою.

Враховуючи кількість можливих елементів бойового порядку в оборонному бою, що може бути утворено, наявність доданих та підтримуючих сил та засобів, достатньо складно представити задум командира всьому підлеглому особовому складу. З метою вирішення цього питання та вдосконалення роботи органів управління пропонується провадження методики розподілу наявних сил та засобів за визначеними їм завданнями.

Варіант такого розподілу представлено у таблиці 1.

У таблиці 1 системно, наглядно та зручно наведено розподіл сил та засобів для планування оборонного бою з урахуванням основних бойових завдань:

– завдання «FIND» (сили виявлення) представлено підрозділами: рядок 1, стовпчики: 1 військової розвідки; 2 РЕР; 3 застосування БПЛА та БАК;

– завдання «FIX» (сили сковування) представлено підрозділами: рядок 2 стовпчики: артилерії – 1 причіпної, 2 самохідної на колісній базі, 3

самохідній на гусеничній базі, 4 реактивної; рядок 3 стовпчики: 1 ракетних військ, 2 застосування ударних БПЛА та БАК різних типів, армійської авіації – 3 гелікоптери, 4 літаки;

– завдання «STRIKE» (сили знищення) представлено підрозділами: рядок 4 стовпчики 1 танковими, 2 на БМП, 3 на БТР, 4 на ББМ; рядок 5 стовпчик 1 піхотні;

– завдання «SHIELD» (сили захисту) представлено підрозділами: рядок 6 стовпчики 1 ПТЗ, 2 ППО, 3 інженерно-саперними, 4 РХБЗ; рядок 7 стовпчик 1 РЕБ;

– завдання «SUPPORT» (сили забезпечення) представлено підрозділами: рядок 8 стовпчики 1 медичними, 2 ремонтними та технічними, 3 автомобільними (транспортними), 4 підвезення бойових комплектів (б/к); рядок 9 стовпчики 1 МТЗ (2 забезпечення паливно-мастильними матеріалами (ПММ) 3 продовольством), 4 зв’язку;

– завдання «RESERVE» (резерв). Сили та засоби резерву може бути представлено за різними варіантами сил та засобів. Одна з найважливіших вимог до формування резерву – його мобільність. Тому найчастіше утворюється зведений підрозділ, у складі

Таблиця 1

Варіант розподілу наявних сил та засобів для планування оборонного бою

№ з/п	Завдання		1	2	3	4
1	FIND	Сили виявлення				
2	FIX	Сили сковування				
3						
4	STRIKE	Сили знищення				
5						
6	SHIELD	Сили захисту				
7						
8	SUPPORT	Сили забезпечення				
9						
10	RESERVE	Резерв				

Розроблено авторами за даними [1, 2, 5; 16–19]

якого – найчастіше бойова техніка, наприклад, рядок 10 стовпчики 1 танк, 2 БМП, 3 БТР, 4 ББМ. Бойові машини можуть виконувати завдання самостійно, без піхоти, або за підтримки десанту, що може розміщатися як всередині техніки так і «на броні».

Висновки та перспективи подальших досліджень. Ефективна оборона базується на грамотному поєднанні тактичних, оперативних і стратегічних заходів. Важливими елементами є не лише матеріально-технічна забезпеченість та чисельність сил, а й креативність у використанні місцевості, адаптивність до умов бою та здатність діяти напередження.

Отже, представлений розподіл сил та засобів за відповідними завданнями у таблиці № 1 дає змогу командирів наочно побачити, визначити та прийняти раціональне рішення щодо організації оборонного бою та утворити ефективний бойовий порядок.

Кожному елементу утвореного бойового порядку ставиться своє відповідне бойове завдання. Постає змога одразу виявити можливі прогалини у наявних силах, засобах та завданнях, що можуть бути не враховані.

На нашу думку, такий підхід є досить наочний, охоплює основні завдання військ в оборонному бою та може бути впроваджений у діяльність органів управління НГУ та інших силових відомств, що беруть безпосередню участь у веденні загальновійськового бою.

Перспективами подальших досліджень обрано аналіз та формування рекомендацій органам управління НГУ щодо вдосконалення планування та організації наступального бою за вітчизняним досвідом підходами провідних країн НАТО.

Список використаних джерел

1. Бойовий статут механізованих і танкових військ Сухопутних військ Збройних Сил України. Частина III. Взвод, відділення, екіпаж: наказ командувача Сухопутних військ Збройних Сил України від 25.05.2016 № 238.

2. Бойовий статут механізованих і танкових військ Сухопутних військ Збройних Сил України. Частина II. Батальйон, рота: наказ командувача Сухопутних військ Збройних Сил України від 30.12.2016 № 605.

3. Бойовий статут механізованих військ (рота, взвод) (проект), Львів, Національна академія сухопутних військ, 2020, 327 С.

4. Бойовий статут механізованих військ (батальйон) (проект), Львів, Національна академія сухопутних військ, 2017, 373 С.

5. БП 3-(01,04)11(55).01 Тимчасовий Бойовий статут Механізованих військ Сухопутних військ

Збройних Сил України, частина 1 (Бригада): наказ командувача Сухопутних військ Збройних Сил України № 152 від 09.03.2021.

6. Фролов В. С., Саганюк Ф. В., Мудрак Ю. М., Пушняков А. С. Досвід оборонного планування в НАТО, заснованого на спроможності військ (сил). *Збірник наукових праць Центру воєнно-стратегічних досліджень Національного університету оборони України імені Івана Черняхівського*. 2020. № 1. С. 40–43.

7. Лобко М. М., Фучко А. Й. Деякі аспекти розвитку форм і способів застосування Збройних Сил України для відсічі збройної агресії в сучасних умовах. *Збірник наукових праць Центру воєнно-стратегічних досліджень Національного університету оборони України імені Івана Черняхівського*. 2020. № 1. С. 26–34.

8. Варакута В. П., Кумпан О. О., Ткаченко М. Д., Подвизніков С. М. Прихована ударно-маневрова оборона в умовах проведення операцій Об'єднаних сил. *Збірник наукових праць Харківського національного університету Повітряних Сил*. 2021. № 1. С. 7–18.

9. Ткаченко М. Д., Кравченко С. О., Подвизніков С. М. Концепція оперативних сил та спроможностей НАТО як інструмент реформування та збільшення бойових спроможностей підрозділів спеціального призначення (Сил спеціальних операцій). *Честь і закон*. 2022. № 4. С. 82–86. DOI: <https://doi.org/10.33405/2078-7480/2022/4/83/272295>.

10. Ролін І. Ф., Купрієнко Д. А., Марущенко В. В. Концептуальний підхід до планування та ведення сухопутних операцій за стандартами НАТО. *Збірник наукових праць Національної академії Державної прикордонної служби України. Серія : Військові та технічні науки*. 2022. № 1–2. С. 143–168.

11. Репіло Ю. Є., Російцев В. В., Школяренко В. В. Аналіз основних методів планування воєнних дій прийнятих у НАТО. *Сучасні інформаційні технології у сфері безпеки та оборони*. 2022. № 3. С. 55–62. DOI: <https://doi.org/10.33099/2311-7249/2022-45-3-55-62>.

12. Коваль М. В., Павліковський А. К., Лобко М. М., Корецький А. А. Розвиток концептуальних засад забезпечення оборони України: від воєнної організації держави до всеохоплюючої оборони. *Збірник наукових праць Центру воєнно-стратегічних досліджень Національного університету оборони України*. 2023. № 3. С. 8–14. DOI: <https://doi.org/10.33099/2304-2745/2023-3-79/8-14>.

13. Власюк В. В., Грідіна В. В., Поляков В. Ю. Показники і критерії ефективності для оцінювання можливості виконати бойове завдання сторожовою охороною щодо недопущення раптового

нападу противника на підрозділ Національної гвардії України під час розташування на місці в районі зосередження або базовому таборі. *Честь і закон*. 2022. Вип. 4 (83). С. 21–26. DOI: <https://doi.org/10.33405/2078-7480/2022/4/83/272277>.

14. Власюк В. В., Грідіна В. В., Карпенко С. І. Модель оцінювання можливості виконати бойові завдання сторожовою охороною підрозділу Національної гвардії України. *Науковий вісник Київського інституту Національної гвардії України*. № 2 (3) 2023. С. 45–52. DOI: <https://doi.org/10.59226/2786-6920.2.2023.45-52>.

15. Власюк В. В., Карпенко С. І., Пристінський Р. В. Рекомендації щодо впровадження для застосування протоколів передачі важливої інформації підрозділами Національної гвардії України під час виконання бойових завдань. *Науковий вісник Київського інституту Національної гвардії України*. № 2 (5) 2024. С. 16–22. DOI: <https://doi.org/10.59226/2786-6920.2.2024.16-22>.

16. FM 6.0. Commander and Staff Organization and Operations. Headquarters Department of the Army. May 2015. 391 p.

17. ATP 3-06. MCTP 12-10B, Urban operations, Headquarters, Department of the Army/Headquarters, United States Marine Corps, December 2017. 128 p.

18. ATP 3-90.1 (FM 3-90.1). Armor and Mechanized Infantry Company Team. Headquarters, Department of the Army. January 2016. 206 p.

19. FM 34-2-1 Tactics, Techniques, and Procedures for Reconnaissance and Surveillance and Intelligence Support to Counter reconnaissance. Headquarters, Department of the Army. June 2019. 227 p.

References

1. Boiovyi statut mekhanizovanykh i tankovykh viysk Sukhoputnykh viysk Zbroynykh Syl Ukrayiny. Chastyna III. Vzvod, viddilennya, ekipazh: nakaz komanduvacha Sukhoputnykh viysk Zbroynykh Syl Ukrayiny No 238 vid 25.05.2016 [Combat charter of the mechanized and tank troops of the Ground Forces of the Armed Forces of Ukraine. Part III. Platoon, division, crew dated 25.05.2016 activity no. 238]. [in Ukrainian].

2. Boiovyi statut mekhanizovanykh i tankovykh viysk Sukhoputnykh viysk Zbroynykh Syl Ukrayiny. Chastyna II. Batalyon, rota: nakaz komanduvacha Sukhoputnykh viysk Zbroynykh Syl Ukrayiny No 605 vid 30.12.2016 [Combat statute of the mechanized and tank troops of the Ground Forces of the Armed Forces of Ukraine. Part II. Battalion, company dated 30.12.2016 activity No 605]. [in Ukrainian].

3. Boyovyy statut mekhanizovanykh viysk (rota, vzvod) (proekt), Lviv, Natsionalna akademiya

sukhoputnykh viysk, 2020, 327 p. [Combat statute of mechanized troops (company, platoon) (draft)]. [in Ukrainian].

4. Boyovyy statut mekhanizovanykh viysk (batalyon) (proekt), Lviv, Natsionalna akademiya sukhoputnykh viysk, 2017, 373 p. [Combat statute of mechanized troops (battalion) (draft)]. [in Ukrainian].

5. BP 3-(01,04)11(55).01 Tymchasovyy Boyovyy statut Mekhanizovanykh viysk Sukhoputnykh viysk Zbroynykh Syl Ukrayiny, chastyna 1 (Bryhada): nakaz komanduvacha Sukhoputnykh viysk Zbroynykh Syl Ukrayiny No 152 vid 09.03.2021 [Temporary Combat Regulations of the Mechanized Troops of the Land Forces of the Armed Forces of Ukraine, Part 1 (Brigade) dated 09.03.2021 activity No 152]. [in Ukrainian].

6. Frolov, V. S., Sahanyuk, F. V., Mudrak, Yu. M., Pushnyakov, A. S. (2020). Dosvid oboronnoho planuvannya v NATO, zasnovanoho na spromozhnosti viysk (syl). [Experience of defense planning in NATO based on the capabilities of troops (forces)]. *Zbirnyk naukovykh prats Tsentru voyenno-stratehichnykh doslidzhen Natsionalnoho universytetu oborony Ukrayiny imeni Ivana Chernyakhovskoho*. 2020. No 1. pp. 40–43. [in Ukrainian].

7. Lobko, M. M., Fuchko, A. Y. (2020). Deyaki aspekty rozvytku form i sposobiv zastosuvannya Zbroynykh Syl Ukrayiny dlya vidsichi zbroynoyi ahresiyi v suchasnykh umovakh. [Some aspects of the development of forms and methods of using the Armed Forces of Ukraine to repel armed aggression in modern conditions]. *Zbirnyk naukovykh prats Tsentru voyenno-stratehichnykh doslidzhen Natsionalnoho universytetu oborony Ukrayiny imeni Ivana Chernyakhovskoho*. 2020. No 1. pp. 26–34. [in Ukrainian].

8. Varakuta, V. P., Kumpan, O. O., Tkachenko, M. D., Podvyaznikov, S. M. (2021). Prykhovana udarno-manevrova oborona v umovakh provedennya operatsiy Ob"yednanykh syl. [Covert shock and maneuver defense in the conditions of Joint Forces operations]. *Zbirnyk naukovykh prats Kharkivs'koho natsionalnoho universytetu Povitryanykh Syl*. 2021. No 1. p. 7–18. [in Ukrainian].

9. Tkachenko, M. D., Kravchenko, S. O., Podvyaznikov, S. M. (2022). Kontseptsiya operatyvnykh syl ta spromozhnostey NATO yak instrument reformuvannya ta zbilshennya boyovykh spromozhnostey pidrozdiliv spetsialnoho pryznachennya (Syl spetsialnykh operatsiy). [The concept of NATO operational forces and capabilities as a tool for reforming and increasing the combat capabilities of special forces units (Special Operations Forces)]. *Chest i zakon*. 2022. No 4. pp. 82–86. DOI: <https://doi.org/10.33405/2078-7480/2022/4/83/272295>. [in Ukrainian].

10. Rolin, I. F., Kuprienko, D. A., Marushchenko, V. V. (2022). Kontseptualnyy pidkhid do planuvannya ta vedennya sukhoputnykh operatsiy za standartamy

NATO. [Conceptual approach to planning and conducting land operations according to NATO standards]. *Zbirnyk naukovykh prats Natsionalnoyi akademiyi Derzhavnoyi prykordonnoyi sluzhby Ukrainy. Seriya : Viyskovi ta tekhnichni nauky*. 2022. No 1–2. pp. 143–168. [in Ukrainian].

11. Repilo, Yu. E. Rossiytsev, V. V., Shkolyarenko, V. V. (2022). Analiz osnovnykh metodiv planuvannya voyennykh diy pryynyatykh u NATO. [Analysis of the main methods of planning military actions adopted by NATO]. *Suchasni informatsiyi tekhnolohiyi u sferi bezpeky ta oborony*. 2022. No 3. pp. 55–62. DOI: <https://doi.org/10.33099/2311-7249/2022-45-3-55-62>. [in Ukrainian].

12. Koval, M. V., Pavlikovskyy, A. K., Lobko, M. M., Koretsky, A. A. (2023). Rozvytok kontseptual'nykh zasad zabezpechennya oborony Ukrainy: vid voyennoyi orhanizatsiyi derzhavy do vseokhoplyuyuchoyi oborony. [Development of conceptual principles for ensuring the defense of Ukraine: from the military organization of the state to comprehensive defense]. *Zbirnyk naukovykh prats Tsentru voyenno-stratehichnykh doslidzhen Natsionalnoho universytetu oborony Ukrainy*. 2023. No 3. p. 8–14. DOI: <https://doi.org/10.33099/2304-2745/2023-3-79/8-14>. [in Ukrainian].

13. Vlasiuk, V. V., Hridina, V. V., Polyakov, V. Yu. (2022). Pokaznyky i kryteriy efektyvnosti dlya otsinyuvannya mozhlivosti vykonaty boyove zavdannya storozhovoyu okhoronoyu shchodo nedopushchennya raptovoho napadu protyvnika na pidrozdil Natsionalnoyi hvardiyi Ukrainy pid chas roztashuvannya na misti v rayoni zoseredzhennya abo bazovomu tabori. [Indicators and efficiency criteria for assessing the ability to perform a combat mission by the guard to prevent a sudden enemy attack on a unit of the National Guard of Ukraine while stationed in a concentration area or base camp]. *Chest i zakon*. 2022. Vol. 4 (83). pp. 21–26. DOI: <https://doi.org/10.33405/2078-7480/2022/4/83/272277>. [in Ukrainian].

14. Vlasiuk, V. V., Gridina, V. V., Karpenko, S. I. (2023). Model' otsinyuvannya mozhlivosti vykonaty boyovi zavdannya storozhovoyu okhoronoyu pidrozdilu Natsionalnoyi hvardiyi Ukrainy. [Model for assessing the ability to perform combat missions by the guard of a unit of the National Guard of Ukraine]. *Naukovyy visnyk Kyivskoho instytutu Natsionalnoyi hvardiyi Ukrainy*. no 2 (3) 2023. pp. 45–52. DOI: 10.59226/2786-6920.2.2023.45-52. [in Ukrainian].

15. Vlasiuk, V. V., Karpenko, S. I., Prystynskyy, R. V. (2024). Rekomendatsiyi shchodo vprovadzhennya dlya zastosuvannya protokoliv peredachi vazhlyvoyi informatsiyi pidrozdilamy Natsional'noyi hvardiyi Ukrainy pid chas vykonannya boyovykh zavdan'.

[Recommendations for the implementation of protocols for the transmission of important information by units of the National Guard of Ukraine during the performance of combat missions]. *Naukovyy visnyk Kyivskoho instytutu Natsionalnoyi hvardiyi Ukrainy*. No 2 (5) 2024. pp. 16–22. DOI: 10.59226/2786-6920.2.2024.16-22. [in Ukrainian].

16. FM 6.0. Commander and Staff Organization and Operations. Headquarters Department of the Army. May 2015. 391 p. [in English].

17. ATP 3-06. MCTP 12-10B, Urban operations, Headquarters, Department of the Army/Headquarters, United States Marine Corps, December 2017. 128 p. [in English].

18. ATP 3-90.1 (FM 3-90.1). Armor and Mechanized Infantry Company Team. Headquarters, Department of the Army. January 2016. 206 p. [in English].

19. FM 34-2-1 Tactics, Techniques, and Procedures for Reconnaissance and Surveillance and Intelligence Support to Counter reconnaissance. Headquarters, Department of the Army. June 2019. 227 p. [in English].

Стаття надійшла до редакції / Received: 11.01.2025

Прорецензовано / Revised: 21.01.2025

Схвалено до друку / Accepted: 30.01.2025

Vlasiuk Valerii

Candidate of Military Sciences,
Associate Professor Deputy Head of Department
of Tactics and Special Tactic Training
of the Kyiv Institute of the National Guard of Ukraine

Nahornyy Roman

Cadet of the of the Kyiv Institute
of the National Guard of Ukraine

RECOMMENDATIONS ON IMPLEMENTING AN APPROACH TO DEFENSE COMBAT PLANNING BY THE NATIONAL GUARD FORCES OF UKRAINE

Defensive combat is one of the main types of combined arms combat, which can be organized and conducted both by the forces and means of a separate unit and by the combined efforts of different branches and types of troops.

The advantage in defensive combat is formed and consists in creating conditions under which the enemy will not be able to continue advancing and (or) will suffer excessive losses during an attempt to break through.

It is necessary to simultaneously calculate a significant number of indicators and criteria for the effectiveness of building defense, which should take into account: the most competent organization of defensive positions and their engineering equipment; use of terrain advantages: heights, natural obstacles, forest areas,

deliberate blockages and destruction; information advantage: control over communications, obtaining intelligence data by all available means, organization of close interaction, active cooperation with the local population; high mobility of reserves, rapid response to breakthroughs by maneuvering forces and means; organizing fire ambushes in weak points of the enemy's battle formation or conducting short-term counterattacks; carrying out measures to maximally exhaust the enemy; careful planning, and others.

In order to provide greater independence for the performance of the combat mission of organizing defense, other units may be added or allocated to support the main forces.

The added units (forces), firepower shall be temporarily subordinate to the commander of the main unit and shall perform the tasks assigned by him. Their withdrawal from subordination shall be carried out on the instructions of the senior command.

The supporting units shall remain subordinate to their direct superiors and shall perform the tasks assigned by them, as well as the tasks assigned by the commander of the supported forces, within the resources (team) allocated to him.

In order to improve and increase the efficiency of the defensive battle planning process by the command bodies, an approach was proposed that takes into account the distribution of available forces and means according to the most important combat tasks using the developed table.

The developed approach can allow the commander and the command body to make a rational decision on the organization of the defensive battle and the formation of the most effective battle formation, as well as to more clearly see possible gaps if they are allowed during planning.

Keywords: *defensive battle; planning of defensive battle; distribution of forces and means; main combat tasks.*